

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
пансіонату приватної форми власності
«Батьківський дім»**

08.06.2023

м. Київ, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.06.2023 групою НПМ здійснено відвідування пансіонату приватної форми власності «Батьківський дім» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Федусик Юлія Вадимівна, заступник начальника відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Володін Артем Вікторович, директор Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Захаров Руслан Бахтіярович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Сидоренко Віта Миколаївна, представник громадської організації.

Пансіонат знаходиться за адресою: просп. Відрадний, б. 91/1, м. Київ, 03061 (фото 1, 2).

Заклад розрахований на перебування 30 осіб. На день відвідування у пансіонаті перебувало 27 осіб (20 жінок та 7 чоловіків), із яких 8 – ліжкові хворі.

Відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) ФОП Черноморова Вікторія Олександрівна (далі – ФОП) функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 87.10 Діяльність із догляду за хворими із забезпеченням проживання (фото 3). Окрім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності ФОП належать, серед іншого, діяльності згідно з КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів; 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію.

Відповідно до Договору про надання послуг (далі – Договір) ФОП надає клієнту послугу за кодом КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів.

На виконання вимог статті 15 Закону України «Про соціальні послуги» заклад зареєстрований в Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг.

Надання платних послуг з розміщення, утримання та харчування осіб похилого віку здійснюється на підставі Договору, укладеного між ФОП, особисто клієнтом (за можливості) та його родичами (фото 4).

Загальна чисельність штату складає 9 одиниць персоналу, зокрема медсестри, кухарі, доглядальниці, реабілітолог. Із підопічними постійно знаходиться медсестра та три працівники з числа обслуговуючого персоналу, які надають допомогу в обслуговуванні.

Під час відвідування з'ясовано, що для підопічних створені належні умови проживання: підопічні забезпечені чистою постільною, натільною білизною, верхнім одягом, чотириразовим харчуванням, наявне щотижневе меню. У житлових кімнатах проживає від трьох до семи осіб. Кімнати облаштовано необхідними меблями. Наявні технічні засоби реабілітації (фото 5-8).

Персонал пансіонату володіє інформацією про стан здоров'я підопічних, допомагає у дотриманні ними режиму прийому лікарських засобів за призначенням лікаря. Забезпечення підопічних медичними препаратами чи іншими діагностичними послугами здійснюється їх родичами/близькими. У медичних картах підопічних наявна інформація про лікарські призначення, рекомендації, тощо. Для надання медичної допомоги залучено лікаря загальної практики сімейної медицини, яка надає первинну медико-санітарну допомогу.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 03.03.2021. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення:

- права на свободу та особисту недоторканність;
- права на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- права на гідні умови перебування;
- реалізацію прав осіб з інвалідністю;
- отримання інформації про власні права.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Здійснювати діяльність пансіонату відповідно до положень Закону України «Про соціальні послуги»:

забезпечити перебування клієнтів виключно на підставі договорів, укладених ними або їх законними представниками;

розробити згідно з Договором про надання клієнтам соціальної послуги індивідуальні плани надання соціальної послуги;

проводити надання медичної допомоги та медичного обслуговування на підставі ліцензії на господарську діяльність з медичної практики;

2. Забезпечити в будинку для осіб похилого віку: реалізацію права маломобільних підопічних на прогулянку на свіжому повітрі;

кнопками виклику персоналу поряд з ліжками ліжкових хворих; дотримання Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності; підопічних приліжковими столиками.

За результатами опрацювання звіту заклад поінформував Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про виконання наданих рекомендацій, а саме:

забезпечено перебування клієнтів у пансіонаті виключно на підставі договорів, укладених ними або їх законними представниками;

розроблено індивідуальні плани надання клієнтам соціальних послуг; вивчено процедуру та прийнято рішення про отримання ліцензії Сестри медичного нагляду;

забезпечено право маломобільних підопічних на прогулянку на свіжому повітрі;

додано кнопки виклику персоналу поряд з ліжками ліжкових хворих підопічних та придбано столики для прийому їжі.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

1. У порушення пункту 2 розділу III та пункту 2 розділу IV Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, індивідуальний план надання соціальної послуги стаціонарного догляду із зазначенням заходів реалізації ведеться формально.

У абзаці другому пункту 3 розділу IV Державного стандарту передбачено, що індивідуальний план переглядається надавачем соціальної послуги разом з отримувачем соціальної послуги та/або його законним представником через місяць з дня початку надання соціальної послуги з метою коригування (за потреби), надалі – раз на півроку. Водночас у більшості підопічних протерміновано термін перегляду індивідуальних планів (фото 9).

2. У пансіонаті забезпечено цілодобовий медсестринський пост і надаються відповідні медичні послуги, однак, всупереч статті 7 Закону України

«Про ліцензування видів господарської діяльності», відсутня ліцензія на господарську діяльність з медичної практики (сестринська справа).

3. Під час відвідування виявлено підопічного, який потребував консультації уролога. При цьому, у медичній карті підопічного відсутнє відповідне направлення, попри наявні скарги.

4. У багатьох підопічних наявні ознаки онікомікозу нігтів, однак у медичній документації відсутня будь-яка інформація про направлення до лікаря або ж огляд дерматолога, що порушує право підопічних на охорону здоров'я.

5. Попри те, що підопічні мають рекомендації щодо отримання лікарських засобів, у пансіонаті не забезпечено належних умов контролю їх зберігання. Таблетки зберігаються у шафі, яку розміщено в холі другого поверху, що є легкодоступним місцем для підопічних (фото 10).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 5 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

6. Житловий корпус пансіонату не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

у закладі не створено повною мірою безпечних умов перебування. Розміщення ліжкових хворих осіб на другому поверсі у разі надзвичайної ситуації ускладнює їх евакуацію;

трьохповерховий корпус не обладнано ліфтами або підйомниками, що унеможлиблює організацію прогулянок для маломобільних та ліжкових хворих підопічних. Коридори житлових приміщень не обладнані поручнями;

верхня і нижня сходинка сходового маршу не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходінок сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (фото 11).

Під час спілкування підопічні висловлювали скарги на відсутність прогулянок на свіжому повітрі.

Порушення права на вільний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

7. Статтею 23 Конституції передбачено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

При цьому, дозвілля клієнтів пансіонату є вкрай обмеженим та зводиться, переважно, до перегляду телебачення або прослуховування радіомовлення. Відсутні гуртки, умови для зайняття спортом, бібліотека.

Інші порушення.

8. Підопічні, як жінки, так і чоловіки, які проживають у різних палатах та навіть на різних поверхах будівлі пансіонату, скаржаться на постійний зуд шкіри, а тому потребують уваги лікаря-дерматолога.

9. Підопічні скаржаться на однотипність їжі та зазначають, що отримують лише каші та іноді котлети, а з овочів лише капуста та буряк.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

ФОП Черноморовій Вікторії Олександрівні (Пансіонат «Батьківський дім»):

здійснювати діяльність пансіонату відповідно до положень Закону України «Про соціальні послуги».

забезпечити контроль за наданням клієнтам соціальної послуги та реалізацію індивідуального плану надання соціальної послуги стаціонарного догляду.

забезпечити надання медичної допомоги та медичного обслуговування відповідно до чинного законодавства.

вжити заходів щодо реалізації прав:

на доступність осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

на вільний розвиток своєї особистості.

5) опрацювати можливість забезпечення щоденних прогулянок на свіжому повітрі маломобільними особами та ліжковими хворими.

Додатки: фотоматеріали – на 3 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Заступник начальника відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Юлія ФЕДУСИК

Фото 1

Фото 2

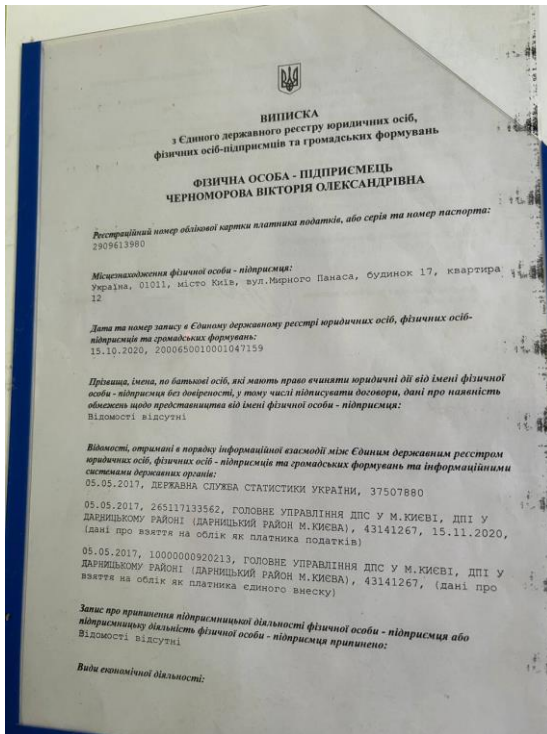

Фото 3

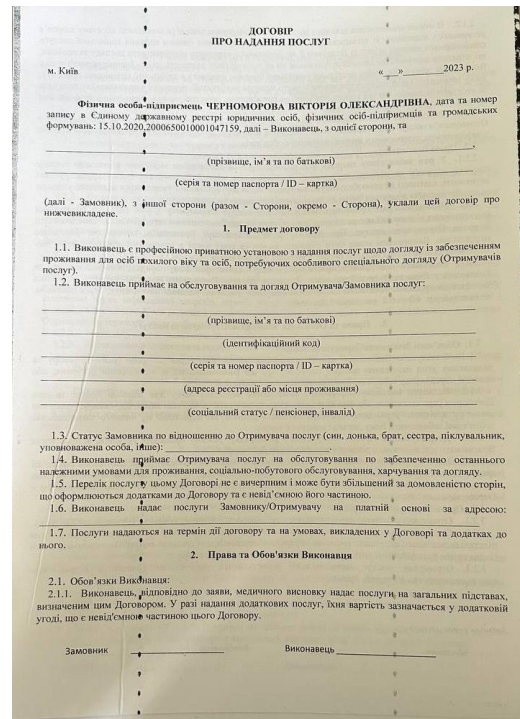
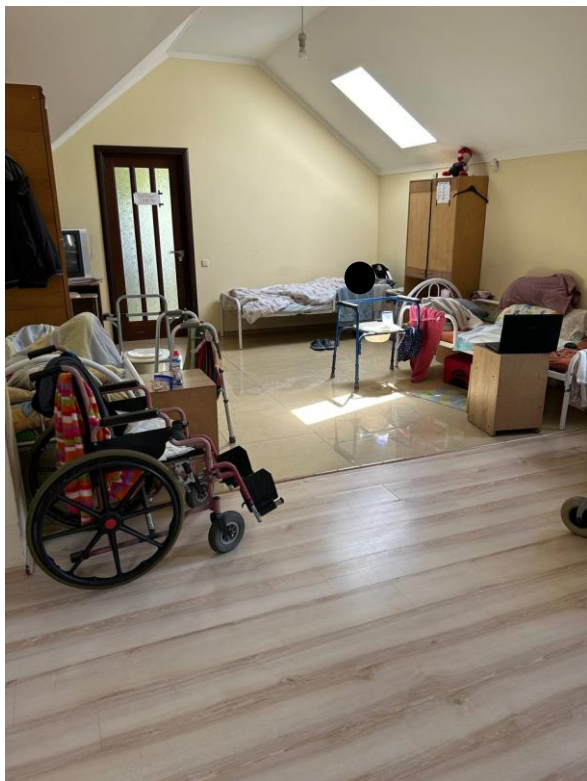

Фото 4

Φοτο 6

Φοτο 5

Φοτο 7

Φοτο 8

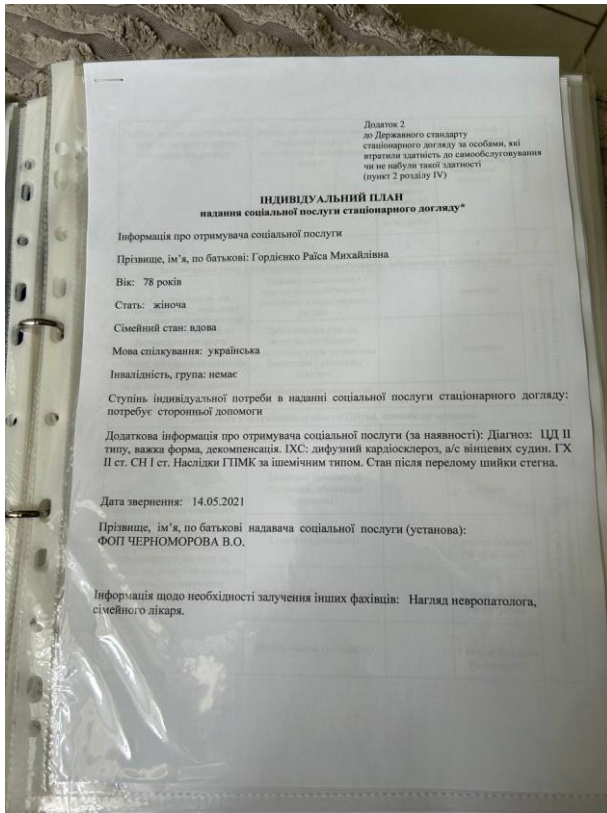

Фото 9

Фото 10

Фото 11